

Kevytyrittäjyys palkkatyön ja yritystoiminnan välimaastossa

Pasi Risberg



Tekijä(t) Pasi Risberg	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kevytyrittäjyys palkkatyön ja yritystoiminnan välimaastossa	Sivu- ja liitesivumäärä 23 + 1
<p>Opinnäytetyössä käsitellään kevytyrittäjyyttä. Kysymyksessä on yrittäjämäinen työskentely, jossa kevytyrittäjä laskuttaa työnsä laskutuspalvelun kautta. Laskutuspalvelu laskuttaa asiakasta, käynnistää tarvittaessa mahdolliset perintätoimet, huolehtii ennakonpidätyksestä ja viranomaisvelvoitteista ja lopuksi tilittää palkan kevytyrittäjälle.</p> <p>Opinnäytetyössä lähestytään haastattelujen kautta kevytyrittäjyyttä palkkatyön ja yritystoiminnan häilyvässä välimaastossa. Vuosina 2012–2017 kevytyrittäjyys on muuttunut paljon. Lainsäädännöllä ja viranomaistoimin kevytyrittäjät luetaan entistä enemmän yrittäjiksi. Viranomaisten päätökset esim. työttömyysturvan suhteen eivät aina ole täysin ennustettavia.</p> <p>Tässä työssä selvitetään myös yrittäjä- ja ammattiyhdistysten suhdetta kevytyrittäjyyteen sekä tarkastellaan yksinyrittäjälle soveltuvia yritysmuotoja.</p>	
Asiasanat yrittäjät, kevytyrittäjät, itsensätyöllistäjät, laskutuspalvelut, työelämä	

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Kevytyrittäjyys	3
3 Laskutuspalvelun käyttö	5
3.1 Laskutuspalveluiden hinnoittelu	7
4 Mihin kevytyrittäjyys sopii	8
5 Kevytyrittäjyyden ongelmakohtia	10
5.1 TyEL-eläkkeestä YEL-eläkkeeseen	10
5.2 Työttömyysturva	10
5.3 Tulevaisuuden haasteet	11
6 Yrittäjien näkökulma	13
7 Ammattiyhdistysliikkeen näkökulma	14
8 Väylä yrittäjyyteen – tapa kokeilla yrittäjyyttä	16
8.1 Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja	17
8.2 Osakeyhtiö.....	18
9 Johtopäätökset	19
Lähteet	21
Liitteet.....	24
Liite 1. Sanasto	24

1 Johdanto

Kevytyrittäjyys on uusi termi eikä sen merkitys ole kaikille selvä. Kevytyrittäjä on henkilö, joka laskuttaa omaa työtään laskutuspalvelun kautta. Laskutuspalvelu puolestaan huolehtii laskujen lähettämisestä, mahdollisesta saatavien perinnästä, arvonlisäveron tilittämisestä, ennakonpidätyksestä, viranomaisvelvoitteista sekä palkan maksamisesta kevytyrittäjän tilille. Kevytyrittäjä toimii ja laskuttaa kuten oikea yrittäjä, mutta saa palkkaa kuten palkansaaja. Toisin kuin yrittäjällä kevytyrittäjällä ei ole omaa Y-tunnusta.

Olen laskuttanut omaa työtäni laskutuspalvelun kautta ensimmäisen kerran vuonna 2012. Olin kuullut laskutuspalveluista aikaisemmin jo edellisenä vuonna. En halunnut opintojeni ollessa kesken ryhtyä oikeasti yrittäjäksi, joten päätin kokeilla laskutuspalvelua. Kysymyksessä oli täysin uudenlainen ilmiö palkkatyön ja yritystoiminnan välimaastossa. Ajatuksena yrittäjämäinen työskentely ilman oman yritystoiminnan byrokraattisia kuvioita oli käänteentekevä. Tuolloin viranomaiset suhtautuivat laskutuspalveluiden asiakkaisiin pääsääntöisesti työntekijöinä – eivät yrittäjinä.

Moni asia on muuttunut vuoden 2012 jälkeen. Viranomaisten suhtautuminen kevytyrittäjiin on muuttunut kahtiajakoiseksi. Siinä missä Verohallinto käsittelee kevytyrittäjiä palkansaajina, Kela ja TE-keskukset näkevät kevytyrittäjät yrittäjinä. Työttömyyspäiväraha-asioissa eri TE-keskukset saattavat antaa erilaisia, keskenään jopa ristiriitaisia lausuntoja.

Vuonna 2016 työttömyysturvalain muutoksen myötä kevytyrittäjistä tuli virallisesti yrittäjiä palkansaajien sijaan. Monien haastateltavieni mukaan aiempi sekavahko tilanne selkiytyi huomattavasti.

Vuonna 2017 kevytyrittäjät siirrettiin YEL-vakuutusten piiriin. Samassa yhteydessä työttömyysvakuutusmaksujen perintä kevytyrittäjiltä päättyi. Yrittäjien työttömyyskassat avattiin kevytyrittäjille. Tämä muutos merkitsi kevytyrittäjille aiempaa suurempaa vastuunottoa omasta eläketurvasta ja sosiaaliturvasta.

Yrittäjäjärjestöillä ja ammattiyhdistysliikkeellä on ollut jonkin verran suhtautumisongelmia kevytyrittäjyyteen. Tänä päivänä Suomen Yrittäjät näkee kevytyrittäjyyden eräänlaisena väliportaana matkalla palkkatyöstä yrittäjäksi. Ammattiyhdistysliike puolestaan on suhtautunut kevytyrittäjiin avoimen nurjamielisesti. Siihen tuli pieni muutos, kun akavalaiset järjestöt perustivat keväällä 2016 yhteistyöjärjestön ajamaan kevytyrittäjien ja itsensäyrittäjien etuja.

Tässä opinnäytetyössä ei käsitellä työelämän muutoksia 2010-luvulla eikä työelämän pirstaloitumista tai keikkatyön lisääntymistä. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan kevytyrittäjyyttä palkkatyön ja yrittäjyyden välimaastossa. Tutkitaan kevytyrittäjyyden erityispiirteitä ja selvitetään sekä yrittäjä- että työntekijäjärjestöjen suhdetta kevytyrittäjiin. Lisäksi selvitetään, millaisen työn laskuttamiseen kevytyrittäjyys sopii. Lopuksi tarkastellaan kahta yksinyrittäjälle sopivaa yritysmuotoa.

Tätä opinnäytetyötä varten olen haastatellut Johanna Singhiä Eezy osuuskunnasta, Maria Inkari-Heinoa Odeal Oy:stä, Olli Kopakkalaa Ukko.fi:stä, Joonas Mikkilää Suomen Yrittäjistä, Helena Lamposta Akavan erityisalojen liitto ry:stä, Juha Antilaa SAK:sta. Uudenmaan TE-toimisto ja Uudenmaan verotoimisto eivät vastanneet haastattelupyyntöihini.

2 Kevytyrittäjäyys

Kevytyrittäjäyys on yrittäjämäistä toimintaa ilman omaa yritystä tai Y-tunnusta. Toisin kuin 'oikeat' yrittäjät kevytyrittäjät laskuttavat työstään laskutuspalveluiden kautta. Kevytyrittäjä hankkii itse omat asiakkaansa, hinnoittelee itse oman työnsä ja päättää itse omat työaikansa. Laskutuspalvelu huolehtii laskutuksen ohella mahdollisesta saatavien perinnästä, kevytyrittäjän ennakonpidätyksestä ja muista viranomaisvelvoitteista sekä tilittää kevytyrittäjälle palkan. (Ukko.fi 2017).

Sitran ja Eezy osuuskunnan tutkimuksen mukaan Suomessa on n. 50.000 kevytyrittäjää. Näistä vain 20 % työllistää itsensä kokonaan kevytyrittäjinä. Kevytyrittäjäyden tyyppiedustaja on eteläsuomalainen hieman yli 30-vuotias mies. Tutkimuksen mukaan kevytyrittäjät kokevat asioinnin eri viranomaisten kanssa monessa tilanteessa ongelmalliseksi. (Simola 2016.)

Suomessa on kymmeniä laskutuspalveluita. Niistä tunnetuimmat ovat Eezy osuuskunta, SLP Group Oy:n Ukko.fi ja Odeal Oy. Kevytyrittäjä ei ole vakiintunut termi, vaan esim. Eezy puhuu itsensätyöllistämisestä. Laskutuspalveluiden käytön kannalta kysymys on kuitenkin samasta asiasta ja käytän tässä tutkimuksessa molempia termejä.

Ukko.fi:n perusti aikanaan neljä yrittäjää. He tarvitsivat eri projekteissa graafikoiden lisäksi myös erilaisia sisällöntuottajia. Useiden alihankkijoiden mielestä toiminimen käyttöönotto tai oman yrityksen aloittaminen oli vaivalloista, joten laskutuspalvelun perustamiselle oli oikea käytännön tarve. Ukko.fi pitää tiiviisti yhteyttä eri alojen ammattiliittoihin ja erityisesti graafisen alan kanssa on hyvät välit. Sivulauseessa Kopakkala tosin toteaa, että savupiiputeollisuudessa on välillä vähän nuivaa. (Kopakkala 20.5.2016.)

Ukko.fi:llä on 23.000 laskuttajaa. Ammattiyhdistysliikkeen suurimpaan pelkoon eli kevytyrittäjien alilaskutukseen ei Ukko.fi:ssä ole todettu aiheutta. Laskutuspalvelun käyttö vähentää pimeitä töitä ja veronkiertoa. Verohallinnon kannalta laskutuspalveluiden käytön lisääntymisen myötä kasvaneita verotuloja voitaneen pitää enemmän kuin tervetulleena asiana. (Kopakkala 20.5.2016.)

Eezyllä puolestaan on 20.000 rekisteröitynyttä käyttäjää. Kevytyrittäjille on tyyppillistä, että he sopivat itse tehtävästä työstä, työn ehdoista ja palkkioistaan toimeksiantajiensa

kanssa. Jokaisen kevytyrittäjän lasku tarkastetaan ennen lähetystä ja kevytyrittäjään otetaan yhteyttä, mikäli vaikuttaa siltä, että tehdystä työstä on laskutettu liian vähän. (Singh 9.5.2016.)

Odeal Oy:llä on käyttäjiä 8.000. Tyypillisiä kevytyrittäjiä ovat rakennusmiehet, konsultit ja siivoojat. Kauneuslalla laskutuspalveluiden käyttö on lisääntymässä. Odealilla on toimipisteet Tampereella, Jyväskylässä, Oulussa ja Helsingissä. (Inkari-Heino 3.5.2016)

Kaikkien haastattemieni laskutuspalveluiden edustajien mukaan heidän yhteistyönsä Verohallinnon, TE-keskusten ja muiden viranomaisten kanssa on mutkatonta. Ongelmat viranomaisten kanssa eivät liity laskutuspalveluihin sinänsä vaan kevytyrittäjiin itseensä.

Keväällä 2017 OP Ryhmään kuuluva Pivo Wallet Oy lanseerasi OP Kevytyrittäjä -palvelun. OP Kevytyrittäjä sijoittuu kevytyrittäjäpalveluiden ja tilitoimistojen välimaastoon. OP Kevytyrittäjä -palvelun valmistelut aloitettiin syksyllä 2016. Työryhmässä arvioitiin, että kevytyrittäjäisyys lisääntyy 10 % vuodessa, joten palvelu päätettiin toteuttaa, koska itsensätyöllistäjät ovat kasvava trendi. (Sarja 5.5.2017.)

3 Laskutuspalvelun käyttö

Laskutuspalvelut laskevat kynnystä yrittäjämäisen toiminnan aloittamisessa. Projektituonnissa töissä, joissa työn tilaaja ei halua palkata työntekijöitä vaan käyttää mieluummin alihankkijoita, kevytyrittäjyys on varsin perusteltua. Tilaajalle laskutus on myös riskittömämpää kuin henkilön palkkaaminen. (Koramo, Keinänen, Oosi & Wennberg 2017, 83.)

Laskutuspalveluille on tyypillistä, että ne kaikki panostavat voimakkaasti tietotekniikkaan, verkkopalveluihin ja itsepalveluun. Asiakkuuden avaaminen laskutuspalveluun onnistuu muutamissa minuuteissa ja ensimmäisen laskun pystyy lähettämään saman tien. Laskutuspalvelut tarvitsevat kevytyrittäjän sähköpostiosoitteen, tilinumeron sekä palkan maksua varten verokortin. Maksettavasta palkasta suoritetaan ennakonpidätys verokortin mukaan. Ilman verokorttia palkasta pidätetään 60 % ennakonpidätys (Vero 2017a).

Laskutuspalvelut ovat panostaneet verkkopalveluidensa käytettävyyteen. Laskuja voi lähettää sekä yksityishenkilöille että yhteisöille. Laskua kirjoitettaessa annetaan tilaajan Y-tunnus, minkä perusteella tilaajan verkkolaskuosoite haetaan automaattisesti Tiekestä¹ (Ukko.fi 2017). Mikäli tilaajalla ei ole verkkolaskuosoitetta, lasku lähetetään sähköpostitse tai kirjeitse. Arvonlisävero määräytyy tehdyn työn mukaan. Yleinen arvonlisäveroprosentti Suomessa on 24 % (Vero 2017b). Samalla laskulla voi olla eri arvonlisäverokannan mukaisia rivejä.

Palkan maksun jaksotukseen laskutuspalvelut tarjoavat erilaisia vaihtoehtoja. Eezyssä kevytyrittäjä voi valita, että palkka maksetaan tietynä päivänä kuukaudessa, tietyn summan täytyttyä, heti suorituksen jälkeen tai että suorituksia kerätään pidemmältä ajalta (Eezy 2017).

Eezyn verkkosivuilla lasketussa palkkalaskelmaesimerkissä (Taulukko 1) on laskutettu 1.000 € (alv 0 %) ja kevytyrittäjän veroprosentiksi on oletettu 18 %. Laskutettavasta arvonlisäverottomasta summasta vähennetään ensimmäiseksi laskutuspalvelun palkkio ja jäljellä olevasta lasketaan työnantajan sivukulut ja työntekijän sivukulut. Tapaturmavakuutus kuuluu palvelupalkkioon. Tässä esimerkissä kevytyrittäjälle maksettava nettopalkka on 762,56 €. Laskelmaa tarkasteltaessa on huomioitava, että YEL-maksuista huolehtiminen on kevytyrittäjän itsensä vastuulla. (Eezy 2017.)

¹ <https://www.tieke.fi/display/verkkolasku/Verkkolaskuosoitteisto>

OP Kevytyrittäjä -palvelussa prosessi toimii melkein samalla tavalla kuin muillakin kevytyrittäjäfirmoilla. Lähetettävät laskut kirjataan palveluun, mutta muista laskutuspalveluista poiketen palveluun kirjataan myös kuitit ja menot. Palvelu tuottaa maksuperusteisen, yhdenkertaisen kirjanpidon ja huolehtii alv-ilmoituksista ja elinkeinotoiminnan veroilmoituksesta. Kun YEL-työtulo täytyy, vakuutusosasto ottaa yhteyttä yrittäjään. Palvelu on avoinna kaikkien pankkien asiakkaille. Verkkopalvelussa sopimus syntyy viidessä minuutissa ja Y-tunnus saadaan tavallisesti jo seuraavana päivänä. (Sarja 5.5.2017.)

Taulukko 1. Palkkalaskuri (Eezy 2017)

Palkkalaskelma		
Arvonlisäverollinen laskutushinta (sis. alv)		1.240,00 €
Arvonlisäveroton laskutushinta (alv 0 %)		1.000,00 €
Arvonlisäveron osuus		240,00 €
Nettopalkka		762,56 €
Työnantajan sivukulut		
Eezyn palveluprosentti	6 %	60,00 €
Tapaturmavakuutus	0 %	0,00 €
Sotumaksut	1,08 %	10,04 €
Työnantajakulut yhteensä		10,04 €
Palkka		837,80 €
Lomakorvaus	11 %	92,16 €
Ennakonpidätyksen alaiset ansiot		929,96 €
Työntekijän sivukulut		
Ennakonpidätys	18 %	167,39 €
Palkansaajan kulut yhteensä		167,39 €

3.1 Laskutuspalveluiden hinnoittelu

Ukko.fi:llä, Eezyllä ja Odealilla sekä OP Kevytyrittäjällä on hyvin samantyyppiset hinnoitteluperusteet. Kukin perii tietyn prosenttiosuuden laskutetusta summasta. Ukko.fi:n, Eezy:n ja Odealin laskutuspalvelun palvelut vastaavat suurelta osin toisiaan.

Ukko.fi veloittaa palvelumaksua aina 5 % arvonlisäverottomasta laskutuksesta. Minimipalkkiota ei ole. Palvelumaksuun sisältyy laskujen lähetys ja maksunvalvonta, perintä, palkanlaskenta, kulukorvausten laskenta, matkakorvausten laskenta, tapaturmavakuutus, vastuuvakuutus, lakisääteiset maksut ja ilmoitukset ja tarvittaessa todistukset palvelusopimuksesta. (Ukko.fi 2017.)

Eezyllä palvelumaksu alkaa 6 %:sta arvonlisäverottomasta laskutuksesta ja se alenee portaittain 2 %:in laskutuksen määrän kasvaessa. Minimipalkkio on 20 €. Palvelumaksuun sisältyy laskutus, perintä, palkanmaksu, toiminnan vastuuvakuutus, erilaiset todistukset ja tapaturmavakuutus. (Eezy 2017.)

Odeal Oy:n palvelumaksu on 5 % arvonlisäverottomasta laskutuksesta ja se alenee portaittain 2 %:in laskutuksen määrän kasvaessa. Palvelumaksuun sisältyy laskutus, perintä, palkanmaksu, vastuuvakuutus ja todistukset. Toisin kuin muut tämän tutkimuksen laskutuspalvelut, Odeal pitää kevytyrittäjiään työntekijöinä ja tekee jokaisen laskutettavan projektin ajaksi kevytyrittäjän kanssa määräaikaisen työsopimuksen. (Odeal 2017.)

OP Kevytyrittäjän palvelumaksu on 5 % arvonlisäverottomasta laskutuksesta. Palvelumaksuun kuuluu laskutus, yhdenkertainen maksuperusteinen kirjanpito, ennakonpidätys ja viranomaisilmoitukset. Vakuutukset eivät kuulu palvelumaksuun, vaan mm. tapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus on järjestettävä itse. (Sarja 5.5.2017.)

4 Mihin kevytyrittäjyys sopii

Kevytyrittäjyys sopii parhaiten sellaiseen asiantuntijatyöhön, jossa myydään omaa henkilökohtaista osaamista (Singh 9.5.2016). Esimerkiksi graafikot, valokuvaajat, erilaiset rakennusmiehet, konsultit, toimittajat ja liikunta-alan toimijat kuten personal trainerit laskuttavat työstään usein laskutuspalveluiden kautta (Kopakkala 20.5.2016). Edellä mainittujen lisäksi kevytyrittäjinä toimivat varsin usein ICT-asiantuntijat, kotisiivoojat, luovan alan toimijat ja yhä enenevässä määrin parturit ja kampaajat (Singh 9.5.2016).

Kevytyrittäjyys vähentää harmaata taloutta, koska kaikki laskutuspalveluiden kautta laskuttavat maksavat tuloveronsa asianmukaisesti. Kevytyrittäjyys on hyvä vaihtoehto myös niille, jotka eivät syystä tai toisesta voi perustaa omaa yritystä. (Niiranen 2013.)

Koska kevytyrittäjällä ei ole omaa Y-tunnusta, ovat kevytyrittäjän kaikki hankinnat henkilökohtaisia hankintoja. Esimerkiksi ostoista ei voi vähentää arvonlisäveroa. Sama pätee liiketilan vuokraan, kalustoon ja koneisiin. Myöskään poistoja ei voi yrityksen tapaan tehdä. (Singh 9.5.2016.)

Kioskin tai kahvilan pito ei onnistu kevytyrittäjänä arvonlisäveron vuoksi. Niin ikään verkkokauppatyyppinen toiminta on ongelmallista. Varastonhallinta ei kevytyrittäjillä ole yhtä jouhevaa kuin oikeilla yrittäjillä. (Singh 9.5.2016.)

Ukko.fi ei tarjoa laskutuspalveluitaan kevytyrittäjille, joiden työhön liittyy suuria taloudellisia vastuita. Tällaisia ovat mm. vesieristystyöt. Vakuutusyhtiöiden käytännöt vastuuvakuutusten osalta vaihtelevat, ja Ukko.fi joutuu seuraamaan vakuutusyhtiöiden linjauksia. (Kopakkala 20.5.2016.)

Vaikka kevytyrittäjän työ on helposti laskutettavaa, jälleenmyynti ja tavarakauppa eivät onnistu kevytyrittäjältä. Kevytyrittäjä ei voi hankkia esim. kallista konetta tai työkalua yrityksen nimiin. (Inkari-Heino 3.5.2016)

Tavalliset kevytyrittäjät ovat yrittäjiä, mutta TE-toimistoilla ei aina ole selkeää kantaa esim. heidän työttömyysturvaansa. Kevytyrittäjät ovat yrittäjiä, mutta he eivät saa yrittäjien verohyötyjä eivätkä hyödy alv-alarajahuojennuksesta. Niin ikään liiketoiminnan hankinnat ja investoinnit eivät verotuksellisesti hyödytä kevytyrittäjiä. Yrittäjyys niin peloteltu käsite, että jopa Y-tunnuksen hankintaa väitetään hankalaksi. Yritysten käyttämällä tilitoimistoilla saat-

taa olla suurten tositekohtaisten maksujen lisäksi korkeat kuukausimaksut. Hankeryhmässä mietittiin, miten palveluun saataisiin tuotua kevytyrittäjyyden ja ”oikean” yrittäjyyden parhaat puolet ja ratkaisuksi keksittiin ”Y-tunnuksellinen kevytyrittäjä”. (Sarja 5.5.2017.)

Haastatteluhetkellä OP Kevytyrittäjäpalvelussa oli alle 1.000 asiakasta. Palvelun kasvu on voimakasta ja vuodelle 2017 odotetaan jopa 2 miljoonan euron laskutusta. Palvelu ei ole rajoitettu osuuspankkien asiakkaille vaan asiakkaista 60 % on osuuspankkien ja 40 % muun pankin asiakkaita. Kevytyrittäjän ei ole pakko ottaa vakuutuksiakaan OP Ryhmästä. (Sarja 5.5.2017.)

OP Kevytyrittäjä sopii henkilölle, joka laskuttaa alle 30.000 € vuodessa saaden näin verotuksessa alarajahuojennuksen ja joka haluaa digitaalisen palvelun perinteisen tilitoimiston sijaan. Aloittavaa yrittäjää saattaa houkuttaa se, että aloitus on ilmainen eikä palvelussa ole kiinteitä kuluja. Palvelussa on myös rajoituksia: tarjolla on pelkästään maksuperusteinen kirjanpito. Lisäksi yrittäjän rajana on kolme työntekijää ja enintään 200.000 € liikevaihto. Palvelu on suunnattu ennen kaikkea itsensä työllistäjille. Viranomaisten suhteen OP Kevytyrittäjä -palvelu selkeä: palvelun asiakas on yrittäjä. (Sarja 5.5.2017.)

5 Kevytyrittäjyyden ongelmakohtia

Vielä vuoden 2017 alussa monet kevytyrittäjät uskoivat olevansa työsuhteessa laskutuspalveluunsa. Laskutuspalvelut perivät usein kevytyrittäjiltä turhaan arvonlisäveroa tai työnantajan ja työntekijän sivukuluja. Kevytyrittäjä ei kuitenkaan voi vähentää arvonlisäveroa omista hankinnoistaan. Laskutuspalvelut ovat osin itse olleet luomassa väärää mielikuvaa. (Koskenranta 2017.)

Yrittäjän sosiaaliturva on rakennettu YEL-vakuutuksen varaan. Sairaspäivärahaa maksetaan vahvistetun työtulon mukaan. Jos yrittäjä on myös palkkatyössä, huomioidaan laskennassa sekä palkka että työtulo. (Kela 2017.)

5.1 TyEL-eläkkeestä YEL-eläkkeeseen

Aikaisemmin laskutuspalvelut perivät kevytyrittäjiltä TyEL-maksun. Kevytyrittäjät on 1.5.2017 alkaen tulkittu eläkevakuuttamisen suhteen yrittäjiksi. Laskutuspalvelu auttaa tarvittaessa YEL-vakuutuksen ottamisessa. (Eezy 2017.)

YEL-vakuuttamisessa vastuu on yrittäjällä itsellään. Yrittäjän eläkevakuutusta sovelletaan yrittäjään, jonka työtulo ylittää 7.645,25 € vuodessa. Yrittäjä määrittelee työtulon itse. Työtulo on se summa minkä palkattu työntekijä saisi samasta työstä kuin mitä yrittäjä tekee. (Elo 2017.)

Vuonna 2017 YEL-maksu on 18–52-vuotiailla 24,10 % vahvistetusta YEL-työtulosta. Eli 24.000 € työtulosta vakuutusmaksu on 5.784 € vuodessa. Aloittava yrittäjä saa 22 %:n alennuksen ensimmäiseltä kahdelta vuodelta. (Elo 2017.)

5.2 Työttömyysturva

Kevytyrittäjät ovat aikaisemmin olleet työttömyysturvan suhteen väliinputoajia. Laskutuspalvelu on veloittanut heiltä työttömyysvakuutusmaksun. He ovat saattaneet kuulua oman alansa ammattiliittoon ja työttömyyskassaan. Monelle työttömäksi joutuneelle on tullut yllätyksenä yrittäjästatuksen vuoksi evätty työttömyyskorvaus. (Nuutinen 2013a.)

Suomalaisen työttömyyskassajärjestelmän ongelma on siinä, että palkansaajan työttömyyspäivärahaa voi kerryttää vain palkkatyöllä ja yrittäjän työttömyyskassan vain yritystoiminnalla. Kevytyrittäjä ei kuulu kumpaankaan ryhmään. (Simola 2015.)

Työttömyysturvan suhteen 1.1.2016 voimaan astunut työttömyysturvalaki oli lähinnä tekninen muutos. Siinä yhteydessä omassa työssä työllistyvistä tuli yrittäjiä. Ihmisten asema ei ole lainmuutoksen myötä heikentynyt. Suurin ongelma kevytyrittäjien työttömyysturvassa on se, että työssäoloehto ei täyty. (Singh 9.5.2016.)

Lakimuutos aiheutti hieman huolta vuoden vaihteessa. TE-toimistot antavat toisistaan poikkeavia ratkaisuja sen suhteen kuka on sivutoiminen tai kuka on päätoiminen yrittäjä. Kaikesta tästä huolimatta uusyrityskeskukset suosittelevat kokeilemaan kevytyrittäjäjyötä. (Kopakkala 20.5.2016.)

Monilla toimeentulo koostuu useammasta lähteestä ja yrittäjämäinen työskentely lisääntyy. Itsensä työllistäjien määrä Suomessa on yli 150.000. Työttömyysturvan kannalta yksi suurimmista ongelmista on TE-keskusten tapauskohtainen pää- ja sivutoimiseen yritystoimintaan liittyvä harkinta. (Kopakkala 2016.)

Kevytyrittäjä voi vakuuttaa itsensä työttömyyden varalta yrittäjän työttömyyskassassa, jos yrittäjäjyötä varten otetun lakisääteisen YEL-vakuutuksen vuosityötulo on vähintään 12.564 €. (AYT 2017.)

Vakuutusmaksu lasketaan työtulosta. Yrittäjä hinnoittelee työpanoksensa arvon. Työtulon pitäisikin vastata palkkaa, jota maksetaan ko. työtä tekeväälle henkilölle. Yrittäjien työttömyyskassan jäsenmaksut ovat korkeampia kuin palkansaajien, koska toisin kuin palkansaajat yrittäjät kustantavat koko työttömyysturvansa itse. (SYT 2017.)

5.3 Tulevaisuuden haasteet

Nuoret näkevät kevytyrittäjäjyöden mahdollisuutena ja astinlautana kohti yrittäjäjyötä. Yrittäjien kannalta työntekijöiden palkkaaminen on hankalaa ja siksi suositaan kevytyrittäjä-alihankkijoita. Kevytyrittäjien yksittäiset projektit saattavat vaihdella muutamasta tunnista toistaiseksi jatkuviin. Tällä hetkellä työttömyysturvakysymykset ovat hankalia ja jatkuvan keskustelun alaisia. Ehkä tulevaisuudessa kansalaispalkka tai jokin vastaava järjestelmä saattaisi olla ratkaisu nykyisen työttömyysturvan ongelmiin. (Singh 9.5.2016.)

Työssäoloehto ei katu nykytilanteessa, koska kevytyrittäjät ovat työvoimaviranomaisten edessä yrittäjiä ja sitä paitsi he monesti maksavat työntekijöiden työttömyyskassojen jäsenmaksuja aivan turhaan. Yrittäjän ja työntekijän uudelleenmäärittely tai yhtenäinen viranomaiskohtelu saattaisi ratkaista ainakin osan nykyisistä ongelmista. Kevytyrittäjien on oltava hinnoittelussaan tarkkoja, jotta he eivät sortuisi oman työnsä alihinnoitteluun. (Inkari-Heino 3.5.2016)

Lainsäädännössä ei ole kriittisiä ongelmia. Itsensätyöllistäjän asema on jonkin verran epäselvä ja viranomaisulkintoihin tarvitaan loogisuutta. Työttömyysturvassa on selventämistä mm. työntekijän ja yrittäjän välillä. Erottelu voisi olla huomattavasti nykyistä selkeämpi. (Kopakkala 20.5.2016.)

6 Yrittäjien näkökulma

Suomen Yrittäjät kiinnitti huomiota joitakin vuosia sitten laskutuspalveluiden määrän kasvuun. Ilmiönä kevytyrittäjyys on tullut jäädäkseen. Se on osa suurempaa työelämän kehitystä. Suomessa on suuri tarve kevyeen yrittäjämäiseen työskentelyyn. Kevytyrittäjyyden kautta monet voivat kokeilla yrittämistä. Ja mikä parasta kevytyrittäjyys auttaa harmaan talouden kitkemisessä. (Mikkilä 16.5.2016.)

Yrityksen perustaminen oli aiemmin hankalaa. Nykyään yrityksen perustaminen on helppoa, mutta toiminta voi olla vaikeaa erilaisten byrokraattisten kiemuroiden takia. Kirjanpito ja verotuskysymykset tuottavat yrittäjille hankaluuksia. Suomen Yrittäjien jäsenistä 55 % on yksinyrittäjiä ja heistä vain harvoilla on kirjanpitotaitoja. (Mikkilä 16.5.2016.)

Suomen Yrittäjien tavoitteena on helpottaa siirtymää palkansaajan ja yrittäjän välillä. Parhaassa tapauksessa kevytyrittäjyyttä ei edes tarvittaisi, jos henkilö voisi nykyistä vaivattomammin muuttaa statustaan. (Mikkilä 16.5.2016.)

Suomen Yrittäjillä on hieman erilainen näkökulma laskutuspalveluiden asiakkaista kuin laskutuspalveluilla itsellään. Kevytyrittäjät eivät ole työsuhteessa eikä laskutuspalvelu ei ole työnantaja. Laskutuspalvelun ei myöskään pitäisi periä palkasta sivukuluja. (Mikkilä 16.5.2016.)

Tulevaisuudessa on kaksi vaihtoehtoista suuntaa. Joko laskutuspalvelu ottaa aidosti työnantajan vastuun eli kevytyrittäjä muuttuu palkansaajaksi tai laskutuspalvelut alkavat toimia tilitoimistomaisesti, jolloin kevytyrittäjästä tulee oikeita yrittäjiä. Kevytyrittäjä on aika keinotekoinen rakenne palkansaajan ja yrittäjän välissä. (Mikkilä 16.5.2016.)

Heti vuoden alussa 1.1.2016 voimaan astunut työttömyysturvalaki oli suuri parannus, koska se selvensi rajanvetoa työntekijän ja yrittäjän välillä. TE-toimistoilla on kuitenkin suuri harkintavalta. Viranomaisten ohjeistuksessa olisi runsaasti parannettavaa, koska eri TE-toimistot antavat toistaan poikkeavia päätöksiä. (Mikkilä 16.5.2016.)

7 Ammattiyhdistysliikkeen näkökulma

Ammattijärjestöille on tullut yllätyksenä se, että yhteiskunnassa tarvitaan aikaisempaa enemmän freelance-asiantuntijoita ja yrittäjiä. Näille pitäisi saada samanlainen sosiaaliturva kuin mitä työntekijöillä on. (Ojala & Suurla 2002; 19.)

Ammattiyhdistysliikkeellä on jokseenkin ongelmallinen suhtautuminen kevytyrittäjyyteen. Esimerkiksi SAK:n suhtautumista kevytyrittäjiin kuvaa SAK:n ekonomisti Ilkka Kaukorannan sähköposti työttömyyskassojen johtajille. Sähköpostissaan hän kehotti suhtautumaan ”Eezy-tyyppisiin puljuihin” suurella varauksella. (Niiranen 2013.)

Kaukorannan sähköpostin jälkeen työttömyyskassat alkoivat hylätä työttömyyspäiväraahakemuksia. Aikaisemmin työttömyyskassat olivat suhtautuneet laskutuspalveluihin neutraalisti (Juutilainen 2012). Myöhemmin Kansan Uutisten haastattelussa Kaukoranta, tämä syytti Eezyä mustamaalaamisesta (Nuutinen 2013).

Työttömyysturvan lähtökohtana on lainsäädäntö. Historiallisesti katsoen keikkamaista työtä on tehty aina. Esimerkkeinä mainittakoon vaikkapa metsätyö ja uittotyö. Laskutuspalvelun käytössä riskinä on se, että kevytyrittäjä alilaskuttaa oman työnsä ja menettää näin säällisen toimeentulon. Valitettavasti tällaisesta on jo merkkejä. Työn hinnan polkeminen on jo alkanut esimerkiksi käännöspalveluissa. Ne ovat irtisanoneet henkilökuntaansa ja alkaneet hankkia käännöstöitä ostopalveluina. (Antila 10.5.2016.)

Virastot kuten TE-keskukset, AVI ja ELY ovat alueellisesti hajautettuja. Niissä tehdään epätasaista viranomaistyötä, koska päätökset tehdään nopeasti ja vain papereiden kannalta. (Antila 10.5.2016.)

Kevytyrittäjät ja freelancerit edustavat ns. epätyypillisiä työsuhteita. Laki on aina kaikille sama, mutta epätyypilliset asiat voivat olla ongelmallisia. Jos työ ei ole varsinaisesti palkkatyötä tai yrittämistä vaan molempia yhtä aikaa, saattaa seurata hankaluuksia. Kansalaispalkka tai perustulo ovat epärealistisia ratkaisuja, koska tuloverotuksen aste saattaisi olla jopa 80–90 %. Nykyisen lainsäädännön mukaan ansiosidonnaisuus on työttömyysturvan kannalta tärkein laskentakriteeri. Varsinainen epäkohta liittyy kevytyrittäjien ja itsensä-työllistäjien kohdalla sosiaaliturvaan. Ei ole ratkaisemattomia ongelmia – kysymys on politiikasta. (Antila 10.5.2016.)

Loppuvuodesta 2015 Akavassa heräsi huoli kevytyrittäjien ja itsensätyöllistäjien toimeentulosta. Yhdeksän sen jäsenjärjestöä perusti keväällä 2016 uuden yhteistyöjärjestön ajamaan yrittäjien ja itsensätyöllistäjien etuja. (Liiten 2016.)

Ammattiyhdistysliikkeen suhtautuminen laskutuspalveluihin on hieman varauksellista. Tärkein syy siihen on suuri huoli jäsenistön toimeentulosta. Uuden itsensätyöllistäjien järjestön kohteena ovat ennen kaikkea yrittäjät, itsensätyöllistäjät ja monityösuhteiset. Tavoitteena on työehtojen ja sosiaaliturvan parantaminen, edunvalvonta sekä myös työsuhteen määrittelyn laajentaminen. Uuden järjestön tavoitteena on myös parantaa kevytyrittäjien tiedonsaantia. Samalla halutaan myös parantaa näiden neuvotteluasemaa mm. palkkioiden määräytymisessä. Uusi järjestö on verkosto ja sillä on saman tyyppinen rakenne kuin ylempien toimihenkilöiden neuvottelujärjestöllä. (Lamponen 10.5.2016.)

Uusi yhteistyöjärjestö sai nimekseen Entre – Akavan yrittäjät ja itsensätyöllistäjät ry. Järjestön mukaan yrittäjäyys, itsensätyöllistäminen ja toimeksiantona teetettävä työ lisääntyy. Lisäksi liikkuminen eri työn eri muotojen välillä kiihtyy. Akavan jäsenliitoissa on 27.000 yrittäjä-, itsensätyöllistäjä- tai ammatinharjoittajajäsentä. Yhteistyöjärjestöön ei voi liittyä suoraan, vaan siihen kuulutaan oman ammattiliiton kautta. (Entre 2017.)

8 Väylä yrittäjyyteen – tapa kokeilla yrittäjyyttä

Yrityksen perustamisoppaissa pääsääntöisesti lukijaa kehoitetaan ensin tunnistamaan oma yrittäjätyyppi ja harkitsemaan tarkkaan, onko ylipäänsä valmis ryhtymään yrittäjäksi. Ojala ja Suurla esittelevät erilaisia yrittäjätyppejä. Niistä kaksi alla olevaa tyyppiä kuvaavat hyvin kevytyrittäjää. Tällaisille yrittäjille kevytyrittäjyys on harkitsemisen arvoinen vaihtoehto.

Elämäntapayrittäjä

Yrittäminen voi olla elämäntapa, halu toteuttaa luovaa itseään. Lähtökohta on silloin oma tekeminen ja yrittäminen on pikemminkin pakollinen lisä, tapa hoitaa tekeminen jotenkin. Tyypillisiä tällaisia elämäntapayrittäjiä ovat käsityöläiset, taitelijat ja jossain määrin luonnonvarayrittäjät. Koska oma tekeminen yleensä vaatii välineitä, niiden hankkimiskustannusten vuoksi pitää osata arvioida työlleen järkevä hinta ja huomioida hinnoittelussa myös investointien kattaminen. (Ojala & Suurla 2002; 26.)

Asiantuntijayrittäjä

Omaa ammattitaitoa voidaan myydä myös yksityisyrittäjänä. Tällaisia yrittäjiä ovat suutarit, siistijät, ompelijat, kosmetologit, kampaajat, arkkitehdit, hammaslääkärit, juristit, muusikot, kirjailijat, freelance-ammattilaiset, kuten toimittajat ja kääntäjät ja yhä useammin myös tietotekniikan erikoisosaajat. Asiantuntijayrittäjä selviää useimmin myös pienillä kustannuksilla. Oma ammattitaito ja osaaminen ovat tärkeimmät työvälineet. Investoinneiksi riittää monesti vain tietokone. Asiantuntijat työskentelevät usein yksin tai yhteisissä tiloissa toisten vastaavien asiantuntijoiden kanssa. (Ojala & Suurla 2002; 32.)

Toukokuussa 2017 kevytyrittäjät siirrettiin YEL-vakuutusten piiriin. Pelloista huolimatta ja laskutuspalveluiden yllätykseksi asiakasmäärä kääntyiikin nousuun. Yhdeksi syyksi arvioidaan keikkatyön määrän yleistä lisääntymistä. (Reinikainen 2017.)

Kaikki haastattelemani olivat samaa mieltä siitä, että kevytyrittäjyys on erinomainen tapa kokeilla yrittäjyyttä sangen pienellä riskillä. Nuorelle ja opiskelijalle vuosi tai pari kevytyrittäjyyttä voi olla sopiva aika yrittäjyyskokeilulle (Antila 10.5.2016).

Kysymykseen milloin kevytyrittäjän kannattaa ryhtyä oikeaksi yrittäjäksi ei ole yksiselitteistä vastausta. Pienimuotoisiin ja epäsäännöllisiin projektitöihin laskutuspalvelun käyttö on helpompaa kuin oman yritystoiminnan pyörittäminen. Erityisiä laskelmia ei ole tehty,

mutta yli 13.000 € vuosilaskutuksella saattaisi olla edullisempaa perustaa oma yritys (Inkari-Heino 3.5.2016).

Kevytyrittäjän sosiaaliturvaa koskevat samat määräykset kuin yrittäjääkin. Eläkevakuutuksesta on huolehdittava itse. Jos työtulo on tarpeeksi korkea, yrittäjä voi liittyä myös yrittäjien työttömyyskassaan (AYT 2017). Yrittäjän on huolehdittava itse myös tapaturma- ja vastuuvakuutuksista.

Yrittäjän on järjestettävä yritykselleen lakien ja säädösten mukainen kirjanpito. On pidettävä myös huolta kirjanpitoaineiston säilytyksestä. Tilinpäätökset ja viranomaisilmoitukset on hoidettava määräajoin. (Holopainen & Levonen 2008, 161.)

Kevytyrittäjä ei saa hyödykseen ostojen arvonlisäveroja. Oikea yrittäjä sen sijaan saa kaiken hyödyn arvonlisäverojärjestelmästä. Arvonlisävero on välillinen kulutusvero, jonka lopukuluttaja maksaa. Esim. tavaran myynnissä jokainen väliporras saa vähentää maksamansa arvonlisäveron ja verohallintoon tilitetään vain kunkin portaan tuottama arvonlisä. (Holopainen & Levonen 2008, 169.)

Yritystoimintaa aloitettaessa on mietittävä tarkoituksenmukaisinta yritysmuotoa (Peltola 2015, 74). Kevytyrittäjät ovat usein yksinyrittäjiä, joten tarkastelemme tässä kahta yksinyrittäjälle sopivaa yritysmuotoa. Avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osuuskunta jätetään tästä tarkoituksella pois, koska niitä perustamassa täytyy olla useampi henkilö.

8.1 Toiminimi eli yksityinen elinkeinonharjoittaja

Nopein tapa ryhtyä yrittäjäksi on perustaa oma toiminimi eli aloittaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Työskentely on hyvin itsenäistä, mutta yrittäjä kantaa liiketoiminnastaan vastuun koko omaisuudellaan. Yrittäjä ei voi nostaa palkkaa yrityksestään, mutta hän voi nostaa varoja omaan käyttöönsä yksityisottoina. Kirjanpidosta on huolehdittava lakien mukaan. (Peltola 2015, 69.)

Yksityisen elinkeinonharjoittajan (toiminimen) on oltava luonnollinen henkilö ETA-alueella. ETA-alueen ulkopuolella asuva tarvitsee Patentti- ja rekisterihallitukselta luvan yrityksen perustamiseen. (Holopainen & Levonen 2008, 195.)

Kun yrityksen perustajia on vain yksi ja kun pääoman tarve on vähäinen, on vaivattominta perustaa toiminimi. Jatkuvuuden kannalta toiminimi on hankala, koska sitä ei voi siirtää

toiselle. Elinkeinotoiminta verotetaan yrittäjän henkilökohtaisessa verotuksessa. (Peltola 2015, 74.)

Toiminimen voi perustaa verkossa. Toiminimen perustajalta vaaditaan, että yrityksen perustaja on täyttänyt 18 vuotta, että hänellä on suomalainen henkilötunnus ja että hänellä on henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne tai sirullinen henkilökortti. Toiminimen perustaminen verkossa maksaa 75 €. (PRH 2017a.)

8.2 Osakeyhtiö

Osakeyhtiön perustaminen on hieman toiminimen perustamista monimutkaisempaa. Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö. Osakeyhtiö on oma juridinen henkilö. Yrittäjä vastaa liiketoiminnastaan vain sijoitetun pääoman verran. Osakepääoma on vähintään 2.500 €. (Peltola 2015, 70.)

Osakeyhtiön perustajat voivat asua myös ETA-alueen ulkopuolella. Perustaja voi olla paitsi luonnollinen myös juridinen henkilö. (Holopainen & Levonen 2008, 201.)

Osakeyhtiö ei ole yhtä joustava yhtiömuoto kuin toiminimi vaan osakeyhtiössä on pidettävä hallituksen kokouksia ja niistä on kirjoitettava asianmukaiset pöytäkirjat. Yrittäjä voi nostaa osakeyhtiöstä palkkaa ja osinkoja. (Peltola 2015, 75.)

Osakeyhtiön voi perustaa verkossa. Perustamistoimissa vaaditaan, että kaikilla osakkeenmerkitsijöillä ja hallituksen jäsenillä sekä mahdollisella toimitusjohtajalla ja tilintarkastajalla on suomalainen henkilötunnus ja henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset tai mobiilivarmenne tai sirullinen henkilökortti, että yhtiölle riittää vakiomuotoinen yhtiöjärjestys, että osakkeet maksetaan perustettavan yhtiön pankkitilille, että merkintähinta merkitään kokonaan osakepääomaan ja että mahdollisilla prokuristeilla ja edustamiseen oikeutetuilla henkilöillä on suomalainen henkilötunnus. Osakeyhtiön perustaminen verkossa maksaa 330 €. (PRH 2017b.)

9 Johtopäätökset

Kevytyrittäjyys on monessa suhteessa vaivatonta yritystoimintaa. Parhaiten kevytyrittäjyys sopii omaan osaamiseen liittyvän asiantuntijatyön laskuttamiseen. Kevytyrittäjä voi keskittyä siihen mitä on tilaajan kanssa sopinut ja laskutuspalvelu huolehtii verotukseen liittyvistä kuvioista. Moni asiantuntijayrittäjä selviäisi todennäköisesti vähemmällä vaivalla ja olisi tyytyväisempi omaan yrittäjyyteensä, jos käyttäisi hyväkseen laskutuspalvelun palveluita.

Kevytyrittäjän on helppo tarttua epäsäännöllisiin tai yksittäisiin projekteihin. Erityisesti pienet yritykset tai yhdistykset eivät voi tai halua palkata henkilökuntaa. Kevytyrittäjä lähettää tekemästään työstä laskun ja sen maksettuaan yritys tai yhdistys voi olla varma siitä, että verot on asianmukaisesti hoidettu.

Yritystoiminnan kenties hankalimmat asiat liittyvät kirjanpitoon ja verotukseen. Jos yrittäjällä ei ole omaa kirjanpitäjää, voi mm. arvonlisäverojen säännöllinen ilmoittaminen ja tilittäminen jäädä viime hetkeen tai unohtua jopa kokonaan. Kevytyrittäjillä ei näitä ongelmia ole, koska laskutuspalvelu huolehtii kaikesta.

Jos työskentelee palkkatöissä työttömyysuhan alaisena tai pätkätöissä, laskutuspalvelun asiakkuudesta saattaa muodostua ongelma työvoimaviranomaisten kanssa asioidessa. TE-keskuksilla on suuri harkintavalta kevytyrittäjän pää- ja sivutoimisen yrittäjyyden arvioinnissa, joten viranomaisten päätökset eivät aina ole ennustettavissa. Suomessa ei toisistaan ole käytössä perustulon kaltaista järjestelmää, jolla saataisiin monet työttömyysturvaan liittyvät ongelmat poistettua.

Kevytyrittäjyys on toimiva ratkaisu henkilöille, jotka haluavat itsenäisesti tehdä laskutettavaa työtä, mutta joilla ei syystä tai toisesta ole mahdollisuuksia tai halua perustaa omaa yritystä. Jos esimerkiksi henkilöllä on velkoja ulosotossa, työskentely oman toiminimen kautta on hankalaa tai lähes mahdotonta (Ulosottovirasto 2017). Tällaisessa tilanteessa laskutuspalvelu antaa mahdollisuudet yrittäjämäiseen toimintaan.

Kevytyrittäjyys ei sovellu tavarakauppaan, joten kauppaliikkeestä tai kahvilasta haavelevien on ehkä suoraan ryhdyttävä yrittäjiksi. Sama koskee myös koneyrittäjiä, koska laskutuspalvelusta ei ole hyötyä esim. metsäkoneen hankinnassa. Kevytyrittäjyyden ja yrittäjyyden välimaastossa toimiva OP Kevytyrittäjyys on sopiva vaihtoehto myös tavarakauppaan ellei halua perustaa toiminimeä tai osakeyhtiötä. Y-tunnuksellinen yrittäjä saa vähentää

omista ostoksistaan arvonlisäveron ja hyötty ehtojen täytyessä myös alv-alarajahuojenuksesta.

On täysin mahdollista, että oman toimeentulon voi hankkia kokonaan kevytyrittäjänä. Mutta jos laskutusta on paljon, saattavat toiminimi tai osakeyhtiö olla verotuksellisesti edullisempia vaihtoehtoja.

Lähteet

Antila, J. 10.5.2016. Kehittämispäällikkö, työelämän kehittäminen. SAK. Haastattelu. Helsinki.

AYT 2017. Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassa. Luettavissa: <http://www.ayt.fi>. Luettu 8.12.2017.

Eezy 2017. Eezy osuuskunnan verkkosivut. Luettavissa: <https://www.eezy.fi>. Luettu 1.12.2017.

Elo 2017. Elon verkkosivut. Luettavissa: <https://www.elo.fi>. Luettu 1.12.2017.

Entre 2017. Entre – Akavan yrittäjät ja itsensätyöllistäjät ry. Luettavissa: <http://akava-entre.fi>. Luettu 9.12.2017.

Holopainen, T. & Levonen, A-L. 2008. Yrityksen perustajan opas – silta yrittäjyyteen. Edita. Helsinki.

Inkari-Heino, M. 3.5.2016. Odeal Oy. Haastattelu. Helsinki

Juutilainen, J. 2012. Joustava työllistäjä joutui SAK:n hampaisiin. Savon Sanomat 19.11.2012. Luettavissa: <https://www.savonsanomat.fi/talous/Joustava-ty%C3%B6llist%C3%A4j%C3%A4-joutui-SAKn-hampaisiin/404881>. Luettu 28.4.2016.

Kela 2017. Sairauspäivärahan määrä yrittäjälle. Luettavissa: <http://www.kela.fi/sairauspaivaraha-maara-yrittaja>. Luettu 9.12.2017.

Kopakkala, O. 2016. Itsensä työllistäjien työttömyysturvan parantamiselle on suuri tilaus. Kauppalehti 20.12.2016.

Kopakkala, O. 20.5.2016. Perustaja. Ukko.fi / SLP Group Oy. Haastattelu. Helsinki.

Koramo, M., Keinänen, J., Oosi, O & Wennberg, M. 2017. Itsensätyöllistäminen ja jakamistalous työelämän murroksessa. Työ- ja elinkeinoministeriö. Luettavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-201-9>. Luettu 9.12.2017.

Koskenranta, R. 2017. Kevytyrittäjät maksavat turhia maksuja – Eivät saa työttömyysturvaa. Suomen Yrittäjät 02.01.2017. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/547036-kevytyrittajat-maksavat-turhia-maksuja-eivat-saa-tyottomyysturvaa>. Luettu 15.1.2017.

Lamponen, H. 10.5.2016. Edunvalvontayksikön päällikkö. Yksityissektorin edunvalvonta, av-käännösalan sopimus- ja neuvottelutoiminta. Akavan erityisalojen liitto ry. Haastattelu. Helsinki.

Liiten, M. 2016. Kymmenkunta akavalaisliittoa perusti uuden itsensätyöllistäjien järjestön. Helsingin Sanomat 26.4.2016. Luettavissa: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002898229.html>. Luettu 26.4.2016.

Mikkilä, J. 16.5.2016. Järjestöpäällikkö. Suomen Yrittäjät. Haastattelu. Helsinki.

Niiranen, P. 2013. Yrittäjämäistä työntekoa ilman yritystä. Yle 3.4.2013. Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-6562943>. Luettu 26.4.2016.

Nuutinen, V. 2013a. Kun työ ei kannata. Kansan Uutiset 13.1.2013. Luettavissa: <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/2937421-kun-tyo-ei-kannata>. Luettu 28.4.2016.

Nuutinen, V. 2013b. Eezy syyttää SAK hyökänneen osuuskuntien kimppuun. Kansan Uutiset 14.1.2013. Luettavissa: <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/2937768-eezy-syyttaa-sak-hyokanneen-osuuskuntien-kimppuun>. Luettu 28.4.2016.

Odeal 2017. Odeal Oy:n verkkosivut. Luettavissa: <https://odeal.fi>. Luettu 1.12.2017.

Otala, L. & Suurla, R. 2002. Omassa työssä. WSOY. Helsinki.

Peltola, L. 2015. Liikeideasta liikkeelle. Edita. Porvoo.

PRH 2017a. Yksityisen elinkeinonharjoittajan ("toiminimen") perustamisilmoitus. Patentti- ja rekisterihallitus. Luettavissa: <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yeh/perustaminen.html>. Luettu 9.12.2017.

PRH 2017b. Osakeyhtiön perustamisilmoitus. Patentti- ja rekisterihallitus. Luettavissa: <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>. Luettu 9.12.2017.

Reinikainen, P. 2017. YEL-muutoksen yllättävä vaikutus: Kevytyrittäjäpalvelun asiakasmäärä lähti nousuun. Suomen Yrittäjät 26.5.2017. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/559158-yel-muutoksen-yllattava-vaikutus-kevytyrittajapalvelun-asiakasmaara-lahti-nousuun>. Luettu 30.5.2017.

Sarja, M. 5.5.2017. OP Kevytyrittäjäpalvelun hankejohtaja. OP Kevytyrittäjä. OP Ryhmä. Haastattelu. Helsinki.

Simola, K. 2015. Kevytyrittäjät putoavat työttömyyskassojen väliin – "Tämä ongelma pitäisi ratkaista nopeasti". Suomen Yrittäjät 28.08.2015. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/769-kevytyrittajat-putoavat-tyottomyyskassojen-valiin-tama-ongelma-pitaisi-ratkaista>. Luettu 1.1.2016.

Simola, K. 2016. Tämä yrittäjyyteen liittyvä ilmiö kasvaa – Tyypillisesti yli 30-vuotias mies etelässä. Suomen Yrittäjät 4.2.2016. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/306145-tama-yrittajyyteen-liittyva-ilmio-kasvaa-tyypillisesti-yli-30-vuotias-mies-etelassa>. Luettu 1.4.2016.

Singh, J. 9.5.2016. Eezy osk. Haastattelu. Helsinki.

SYT 2017. Suomen yrittäjäin työttömyyskassa. Luettavissa: <https://syt.fi>. Luettu 8.12.2017.

Ukko.fi 2017. Ukko.fi-verkkosivut. Luettavissa: <https://www.ukko.fi>. Luettu 1.12.2017.

Ulosottovirasto 2017. Elinkeinotulon ulosmittaus. Oikeuslaitos, ulosottovirasto. Luettavissa: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenaulosotossa/elinkeinotulonulosmittaus.html>. Luettu: 9.12.2017.

Vero 2017a. Henkilöasiakkaat – Verohallinto. Luettavissa: <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/>. Luettu 9.12.2017.

Vero 2017b. Arvonlisäverotus – Verohallinto. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/>. Luettu 9.12.2017.

Liitteet

Liite 1. Sanasto

Kevytyrittäjä

Kevytyrittäjä on yrittäjämäisesti toimiva itsensätyöllistäjä, joka laskuttaa työnsä laskutuspalvelun kautta. Kevytyrittäjä hankkii itse omat asiakkaansa, sopii hinnat itse sekä päättää itse omat työaikansa.

Laskutuspalvelu

Laskutuspalvelu laskuttaa kevytyrittäjän puolesta tämän asiakkaita ja huolehtii tarvittaessa laskujen perinnästä. Lisäksi laskutuspalvelu hoitaa ennakonpidätyksen ja viranomaisveloitteet sekä tilittää kevytyrittäjälle palkan.

Työttömyyskassa

Työttömyyskassa maksaa jäsenelleen lainsäädännössä määrättyjen ehtojen puitteissa ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa. Työttömyyskassoja on sekä palkansaajille että yrittäjille.

TyEL

Työeläkevakuutus. Työnantaja tilittää työntekijän eläkevakuutusmaksun eläkeyhtiölle.

Työtulo

Työtulo on yrittäjän itsensä arvioima summa omasta työpanoksestaan.

Työttömyysvakuutusmaksu

Työttömyysvakuutusmaksulla kustannetaan ansiosidonnaista työttömyyskorvausta. Sitä peritään sekä työnantajilta että työntekijöiltä.

YEL

Yrittäjän eläkevakuutus. Kevytyrittäjä luetaan yrittäjäksi.